

Barnevernsinstitusjonene i historisk lys:

Sitat: Utvalget har tatt for seg grunntrekkene i barneverninstitusjonens historiske utvikling frem til 1980. Her er det trukket linjer tilbake til middelalderen, da opprettelsen av de første barnehjem i Europa fant sted, og det er gitt en beskrivelse av hvordan et differensiert institusjonssystem som skilte mellom ulike kategorier av nødlidende barn, etter hvert vokste frem. Deretter rettes søkelyset mot de norske private institusjonstiltakene på 1800 tallet, barnehjemmene og oppdragelsesanstaltene, som skulle bli forløperne til 1900 - tallets barnevernsinstitusjoner. I epoken mellom vergerådslovenes innføring i 1900 og barnevernslovens innføring i 1954 (vedtatt i 1953) skulle barnehjem og skolehjem bli de viktigste institusjonene for plassering av vanskeligstilte barn. Flere ganger i denne perioden ble det reist sterk kritikk mot disse institusjonene. De hadde trange vilkår med hensyn til økonomi og personell. Epoken etter barnevernslovens innføring i 1954 frem til 1980 var i starten preget av optimisme og nye faglige perspektiver, men etter hvert skulle konflikter og kritikk dominere bildet, særlig knyttet til spesialskolene for barn og ungdom med tilknytningsvansker og til verneskolene.

Et viktig trekk ved barnevernsinstitusjonene er den defensive rollen de har inntatt, selv om de har stått overfor krevende samfunnsoppgaver. Dette er uttrykk for at de befant seg inneklemt mellom myndighetenes passivitet i oppfølgingen av lov – og regelverket og et stadig kritisk lys som ble rettet mot dem fra ulike samfunnsaktører. Det siste gjeller ikke minst en årvåken presse, som i mange tilfeller har stått frem som talerør for barna og fungert som en institusjonskritisk kraft.

I slike sammenhenger har myndighetenes rolle i stor grad vært preget av forsøk på å tilsløre eller skjule det som har blitt fremlagt som kritikkverdige forhold. I liten grad har vi sett at styresmaktene har maktet å møte kritikken på en konstruktiv måte ved å initiere de prosessene som kunne medføre forbedringer.

Derimot har vi flere ganger sett, når kritikken har latt seg tilbakevise ved at sakkyndige vurderinger har kommet inn i bildet, at svaret på kritikken har bestått i å legge ned de enkeltinstitusjonene som har sittet på anklagebenken. Det gjelder flere barnehjem, men i særlig grad spesialskolene. Sitat slutt:

Kommentar:

Som det vil fremgå av innledningen til dette avsnittet har utvalget bare så vidt berørt den historiske utvikling barnebehandling (misshandling) har utviklet seg til. Hva som skjuler seg bak middelalderens murer, kan en bare fantasere om. Men det tør vel være hevet over tvil, at med den kjennskap vi har til nåtidens behandling av barn, vil vel middelalderen neppe stå tilbake i så måte.

Misshandling av uskyldige barn ser ut til å ha forfulgt menneskeheten gjennom alle tider. Hvorfor? Hva er det som får både vesten og østens samfunnssystemer til å misshandle sine barn. Gi dem livsvarige men, piske og plage dem, torturere dem til blods, endog ta deres liv. Voldta og skjende dem for livet. Hvor skal vi søke etter svaret til dette barbariet.

Man skulle tro at når fedrelandet omsider tok tak i dette uvesenet, så var det vel å forvente at det skulle kunne avstedkomme en radikal forbedring for disse barna. Innføring av barnevernsloven i 1954 og frem til 1980 var preget av optimisme og faglige perspektiver. Her skulle det ryddes opp! Men slik skulle det ikke gå. Ved å lese utvalgets klare historiske utvikling av barnevernssaken, hersker det ingen tvil lenger. Skampletten på våre ansvarlige myndigheter for misshandling av barn er både stor og godt synlig.

1.2 **Redningen:**

Sitat: Tiltross for kritikk og ulike vanskeligheter er det hevet over tvil at plassering i barnehjem var redningen for mange

barn. Det er viktig å slå fast at mange barnehjem fungerte som gode erstatningshjem., og at mange institusjonsbestyrere og ansatte fremstår som oppofrende mennesker som brukte tid og krefter langt utover det som kunne forventes. Sitat slutt:

1.3 **Metode:**

Disse to punktene kan med fordel sees i sammenheng:

Sitat: Kartleggingen (i utredningen) bygger på tre hovedkilder: For det første arkivmateriale- i det vesentlige fra Riksarkivet og Sosialdepartementets arkiv. Dernest selvbiografiske opplysninger fra tidligere barnehjemsbarn og spesialskoleelever. For det tredje norsk og utenlandsk forskning.

Det knytter seg begrensninger til alle disse tre kildene i lys av utredningens formål. Her kan det særlig pekes på at selv om arkivmaterialet har vært av grunnleggende betydning for denne utredningen, så har det vesentlige mangler, dels som følge av dårlige arkivrutiner, men også en konsekvens av at opplysningene har blitt slettet. Sitat slutt.

Kommentar:

Jeg er ikke et øyeblikk i tvil om at en skal være varsom så en ikke slår barnet ut med badevannet. Det er bare så synd at disse barnehjemmene hører vi ingen ting om. Det kunne vært ønskelig om myndighetene kunne legge frem opplysninger som viste at det var barnehjem som gjorde en prisverdig innsats til beste for sine barnehjemsbarn. Men også her har myndighetene sviktet fullstendig sitt ansvar. Grunnlaget for denne selektering av de gode og dårlige barnehjem, ville en kunne finne i de pålagte rapporter som skulle danne basis for barnas sikkerhet. Alt ser ut til å gå galt for disse ulykkelige barna.

Når det gjelder punktet 1.3 viser det seg igjen at vi står overfor en ufattelig og uansvarsvarlige behandling av viktige og lovfestede arkivrutiner. Hvem kan ha gitt tillatelse til å makulere offentlige dokumenter. Få de fjernet fra et arkiv,

hvor ansvaret ligger hos norske myndigheter. Det må da ringe noen klokker hos hver og en. Noen av dagens politikere må da kunne gripe fatt i disse kriminelle handlinger og sørge for at eventuelle gjenlevende involverte personer blir dratt til ansvar for sine gjerninger. Jeg tillater meg å rette en henstilling til justisminister Knut Storberget at det nå er på tide å få rensket opp i denne gamle uverdigheten. Det har gått både vinter og vår og en rekke regjeringer med, uten at noe blir gjort.

1. 9.1 **Straffetradisjonen:**

Sitat; For å forstå noe av bakgrunnen for fysiske overgrep kunne skje, må en ta i betraktning den straffetradisjon vi står i, der ulike former for krenkelser har inngått i den pedagogiske praksis både i hjem og skole. Fra 1700 tallet møter vi en straffepedagogisk tradisjon som har gjort det legitimt å påføre barn ubehag og smerte, både fysisk og psykisk, med det formål å oppnå oppdragelses- og læringskonsekvenser. Med folkeskolelåven av 1936 ble det innført forbud mot bruk av korporlig straff i skolen.

”Dette ble ikke gjort gjeldende for de daværende skolehjemmene”. Utvalgets arkivmateriale viser også at det ved skolehjemmene /spesialskolene fantes et stort register av mer eller mindre finurlige sanksjonsmetoder som sto til rådighet for de ansatte, og som derved skapte en uoversiktlig og utrygg situasjon for barna. Selv om det ble totalforbud mot fysisk refselse i barneinstitusjoner etter spesialskoleloven av 1953, hang straffepraksisen ved (fortsatte) til langt opp på 60. tallet.

Et holdepunkt for å forstå forventninger og forhold i barnehjemmene har en i foreldrelovgivningen. Barnehjemmene ble vurdert som familielignende institusjoner, og langt på vei finner vi her en legitimering av korporlig straff som ledd i oppdragelsen. Først i 1972 kom det et lovforbud mot fysisk avstraffelse av egne barn. På de fleste barnhjem var underskuddet på personale så stort at det kunne ligge til rette for at ansatte i hjelpeløshet kunne utøve handlinger som normalt vil være utenkelig for dem. Faktorer knyttet både til lang straffetradisjon, til enkeltpersoner, og til

vanskelige situasjoner, kunne således til sammen føre til ulike former for fysiske overgrep. Sitat slutt:

Kommentar:

Innledningen til dette punktet om de straffereaksjoner som ble anvendt i så vel hjem som skole, kan nok være riktig. Men det som ikke kan være relevant i utredningen er sammenligningen helt tilbake til 1700 tallet. Jeg tror at den sammenligningen vil dog måtte bli urealistisk. Det skal imidlertid ikke stikkes under stol at selv i min barndoms og ungdomstid vanket det mang et slag på blanke messingen, noe vi var klar over, dersom vi hadde gjort noe galt. Men eksekutøren var alltid mor eller far.

Vi ser at allerede i 1936, da vi fikk folkeskoleloven, ble det innført forbud mot fysisk straff i skolen. Men dette galt ikke barneinstitusjonene, der kunne de fort sette sin tilvante og lange avstraffelsestradisjon, det var, som vi har sett, ingen som verken kontrollerte eller skrev rapporter om tilstanden i barnehjemmene. Igjen svikter de som var pålagt ansvaret,

Utredningen gjør et forsøk på å finne plausible forklaringer på at denne tragiske saken har en mulig årsak i blant annet personalmangel, dårlige arbeidsforhold og dårlig betaling. Det antydes at helsepersonell som utsettes for ekstreme påkjenninger over tid, vil kunne utføre handlinger de normalt ikke ville ha stått for. Dette er i og for seg kjente fenomener, selv i dagens helseomsorg.

Man viser til forendrelovgivningen hvor det antydes at den kan gi et vist holdepunkt for forståelsen av forholdene ved barnehjemmene, og de forventninger som var knyttet til dem. Her ble det faktisk skissert en utrolig tese om at barnehjemmene var å betraktes som ”**familielignende institusjoner**”, og således ble det gitt en form for stilltiende legitimering om korpelig avstraffing som ledd i opplæring og oppdragelse, til tross for at allerede i 1936 fikk vi forbud mot korpelig avstraffelse av barn.

Men uansett hvor mange tilsynelatende menneskelige årsaker til disse tilstander, man kommer opp med, er det på ingen måte akseptabelt å misshandle barn.

1. 6 **Troverdighet:**

Sitat: Hukommelsesforskning har konkludert med at en i stor grad kan feste lit til retrospektive (tilbakeskuende) rapporter om overgrep. Folk som har blitt utsatt for traumatiske opplevelser, husker disse hendelsene både godt og lenge. Det er derfor lite sannsynlig at de som forteller om overgrep, fabrikkerer historier. Det er mer sannsynlig at mange av dem som var offer, ikke gir seg til kjenne. Vi kan regne med at 95 % av dem som har vært utsatt for alvorlige overgrep, forteller en troverdig historie. Sitat slutt.

Kommentar:

Troverdighet kan i mange tilfeller være direkte avgjørende for en sak. I vårt rettssystem vil troverdighet være helt grunnleggende om det gjelder en tiltalt eller et vitne. Når det gjelder hukommelse, så stilles det tildels samme strenge krav til etterrettelighet. ”Jeg husker det som det var i går”. ”Det har brent seg fast i mitt sinn”. ”Noe jeg aldri vil kunne glemme”. Slik kunne det ramses opp tilsvarende bekreftelser på at hukommelse nesten alltid vil være troverdig. Utredningen konkluderer da også med at hele 95 % av beretningen om overgrep er troverdige.

1. 7 **Hvem barna var:**

Sitat: I mandatperioden var det til enhver tid mellom 1500 og 1900 barn i barnehjem. I samme periode var det ca. 400 elever i skolehjem/spesialskoler for barn og ungdom med tilpassningsvansker/verneskoler. Det foreligger ikke nøyaktige opplysninger om antall barnehjem før 1960. I 1960-årene varierte antallet fra 134 til 157, for så å synke til 89 i 1975 og 60 i 1980. Antall skolehjem/spesialskoler varierte fra 8 til 14.

Tidlig i mandatperioden var mangel på forsørgere en hyppig plasseringsgrunn for så å endre seg til i hovedsak å være oppvekst under skadelige forhold. Barn og unge ble vanligvis plassert i spesialskoler p.g.a en problematisk oppvekstsituasjon kombinert med rapporterte

tilpasningsvansker i skole og samfunn. Begrunnelsen for bortplassering på skolehjem/spesialskoler var til en viss grad kjønns spesifikk. For jenter handlet det om usedelig oppførsel, og for gutter handlet det ofte om småkriminell virksomhet. Mange av barn og unge hadde lange institusjonskarrierer bak seg. Veien kunne gå fra barnehjem til spesialskole. Sitat slutt.

Kommentar:

Igjen står vi overfor dette grunnleggende fenomenet: ”anslår”, ”antas”, Det foreligger ikke opplysninger om hvor mange barnehjem man hadde før etter 1960. Hva med de 7 år fra 1953”? Lov om barnevern” ble vedtatt. Hvor er rapportene som det ble pålagt nemndene og direktørene å gi til enhver tid, og påse at det ikke foregikk overgrep mot barn. Også dette avsnitte i utredningen føyer seg godt inn i rekken av tilfeldigheter og viser med all tydelighet en total mangel på ansvar og styring fra myndighetenes side.

For alle som kommer i berøring med denne saken, må bli lamslått av en total mangel på samfunnsansvar for de selv pålagte sikringsopplegg og kontrollerende sikring av barns rettigheter. Ingen ting av disse foranstaltninger er etterlevd, tvert i mot.

Pikene ble betraktet som ”usedelige”, som grunn til plassering. Skal tro hvem som hadde kommet frem til en slik konklusjon?

Gutter ble plassert p.g.a. småkriminelle handlinger. Mer skulle det ikke til den gang. Nok til at livet var for alltid beseglet.

Tros all elende så viser det seg at tallet på barnehjem og spesialskoler synker betydelig i 1980 årene.

1.9.2 **Ressurser:**

Sitat: Mangelen på personale med adekvat kompetanse , sammensetningen av barn og unge, mangelfullt utstyr, økonomiske vanskeligheter , overbelegg i institusjonene og mangelfullt tilsyn fremtrer som en vesentlig bakgrunn for at

omsorgssvikt og overgrep kunne skje. Både barnehjemmene og skolehjemmene/spesialskolene kunne lide under ressursknapphet og underbemanning, men mangelen synes å ha vært størst i barnhjemmene. Da "kallsbevisstheten" (sannsynligvis den kristne tro satt på prøve), ble skjøvet i bakgrunnen, ble det vanskelig å få noen til å gå inn i et krevende og forpliktende arbeid i barnehjemmene. Det var lange arbeidsdager, dårlig bemanning og dårlig betaling

Spesialskolene for barn og ungdom med tilpasningsvansker, og verneskolene, var institusjoner preget av vedvarende uløste systemproblemer. Noen generelle kjennetegn var her ressurs – og kompetanseunderskudd, organisatoriske og pedagogiske problemer, hyppige feilplasseringer og overbelegg. Elevene i spesialskolene var en svært uensartet gruppe. Dette gjorde det pedagogiske arbeidet vanskelig. Disse problemene var størst tidlig i mandatperioden. Tidlig på 1950 tallet fikk man Bjerketun og Foldin verneskoler, som skulle avlaste systemet, men disse institusjonene ble ikke fulgt opp med kompetanse og ressurser, og systemet kollapset tidlig på 60 tallet. Sitat slutt:

Kommentarer:

Jeg har tidligere nevnt dette med nesten permanent mangel på så vel bemanning, bevilling og oppfølging sosialt. Ikke minst er den fatale mangel på kompetanse dette barnevernssystemet var tuftet på. Ingen ting av de intensjoner man forsøkte å legge til rette med, for sikring av barna, har blitt oppfylt.

En kommer ikke urten om, den kjensgjerning, at det ofte lå rent religiøse aspekter tilknyttet disse barneskolene. Kristendommen fornekter seg ikke på dette feltet heller. Hva man skal lagge i dette begrepet "Kallsbevisstheten" som det henvises til i utredningen, er jeg noe usikker på. Et "kall" er vel i vanlig forstand et tegn på at den som mottar dette, skal utføre en viss god gjerning til beste for menneskeheten.

Det kan godt være mulig at mange har følt seg kallet, men som bekjent er de få utvalgte. Intensjonene var sikkert de aller beste, inntil man så hvordan dette barnehjemssystemet fungerte, da trakk man seg. Dette elendet som

barnehjemmene representerte, ville de ikke inn i. De var selvfølgelig respekterte og rettferdige mennesker, som betakkert seg.

Her må det være nærliggende å kunne anta at resultatet av denne totale mangel på redelige og gode kompetente, og ikke minst, ansvarsfulle ledere og medarbeider, la veien åpen for perverse individer.

Forsettes: 2. NOU

1.9.3 **Totale institusjoner:**

Sitat: Begrepet ”Den totale institusjon” kan være formålstjenlig for å forstå noe av barnevernsinstitusjonenes dynamikk. De ansatte og barna levde sammen som i et isolert og lukket samfunn. Selv om det fra samfunnets side ble fastlagt regler for hvordan tilsynet med disse institusjonene skulle utføres, bidro blant annet institusjonenes lukkethet til barnas usynliggjøring.

Ledelsen, eller styrene, hadde i det daglige virke svært vide fullmakter. Etter utvalgets oppfatning synes det hevet over tvil at det i mange barnehjem, også i de mindre, kunne utvikle seg en uheldig institusjonskultur preget av rutiner, interne strategier og løsninger som kunne gå på bekostning av barns livskvalitet, omsorgsbehov og rettssikkerhet.

Spesialskolene var trolig enda mer lukkede miljøer enn barnehjemmene, og også vanskeligere å kontrollere og mindre tilgjengelige for innsyn. Slike institusjonskulturer, når de fikk utvikle seg over tid uten noe særlig innsyn fra omverdenen, kunne skjule omsorgssvikt og fysiske overgrep eller stilltiende la det finne sted. Dette er forhold som må vurderes i lys av en neglisjerende holdning fra ansvarlige myndigheter, både med hensyn til et sviktende tilsyn og når det gjelder manglende oppfølging og tilførsel av resurser.

Kommentar:

Prøv å smake litt på ordet ”Den totale institusjon” Det gir uvegerlig assosiasjoner langt tilbake i vår historie. Når urett ble begått, var samfunnets straffereaksjoner anbringelse i

tukthus. Uten sammenligning for øvrig, så kan vel det som denne utredningen legger for dagen, uten tvil være relevant å sammenligne barnevernsinstitusjoner med tukthus.

Når det i utredningen nevnes at for å forstå noe av barnevernsinstitusjonenes dynamikk, som i utgangspunktet er et forsøk på å finne årsakene til tragedien. Det stadfestes at barna og de ansatte levde som i et isolat og lukket samfunn. Ja, dessverre så var opplegget fra myndighetenes side et klart påbud om avstraffelser i læringsøyemed. Man skulle ”piske” vett inn i hodet på barna. Ordtaket om at ”ondt skal ondt fordri” ser ut til å være retningsgivende i behandlingen av uskyldige barn.

Også dette avsnittet skiller seg ikke noe vesentlig fra de øvrige i utredningen.

1.9.4 **Myndighetenes rolle**

Sitat: I hele Mandatperioden kan det spores en politisk tilbakeholdenhet i oppfølgingen av regelverket for barnevernet. Dette er særlig typisk i tiden frem til 1953, men det er en understrøm av neglisjering langt fram mot 1980. Kritikken mot barneomsorgen etter 1945, og reformtiltakene som fulgte, handlet i stor grad om et oppgjør med et barnevern som samtiden oppfattet som lite verdig for det norske samfunnet og særlig for den gryende norske velferdsstaten.

Bakgrunnen for at omsorgssvikt og overgrep kunne finne sted, må sees i lys av at uakseptable forhold ikke ble tilstrekkelig avdekket for de ansvarlige myndigheter på en slik måte at det kunne utløse nødvendige politiske initiativ.

For flere av de barna som ble plassert i barnehjem og/eller spesialskoler, bidro oppholdet til en forsterket problemutvikling. Det at barna kunne bli utsatt for opphold som var og er uverdige og ulovlige, avspeiler mangelfulle etiske og pedagogiske kvaliteter hos de ansvarlige og mangelfulle tilsynsordninger både internt og eksternt. Myndighetenes reformtiltak tok først og fremst sikte på å skaffe seg kontroll og oversikt i sosialpolitikken, gjennom sentralisering og nye tilsynsordninger. Kunnskaper om hva

barnevernets barn trengte av forståelse og innlevelse, kjærlighet og omsorg, var ikke et sentralt tema. Tvert i mot synes det å være grunnlag at velferdsstatens mekanismer og marginalisering og ekskludering i særlig grad rammet barn og unge under omsorg av barnevernet.

Uansett hvilke konsekvenser et institusjonsopphold fikk for barnas fremtidige liv, så handler dette om forhold som står i strid med den etikk som det norske samfunnet bygger på. Her er det snakk om grunnverdier som bli og har blitt vurdert som høyverdige, og som også skal sikre rettferdighet og verdige vilkår for alle barn. Selv om det først er ved FNs barnekonvensjon fra 1989 at disse verdiene har blitt formelt forpliktende i sin helhet, må det ansees nødvendig å ta et oppgjør med fortidens holdninger og handlinger. Det vil blant annet være et bidrag for å komme videre og yta fatt i tunge utfordringer som står for døren. Sitat slutt.

Kommentar:

Det må vel høre til sjeldenhetene at en offentlig utredning, ført i pennen av ledende norske elitepersoner til de grader slakter det norske offentlige barnevernssystemet. Uansett hvilke punkt eller side i utredningen man leser, møter man flengende og fordømmende, avslørende holdninger i ansvarssvikt og direkte misshandling av barn.

Vi kan for ordens skyld presentere utvalgets medlemmers og deres yrkestitler. Sitat:

Leder: Professor dr. philos Edvard Befring, Institutt for spesialpedagogikk, Universitetet i Oslo

Medlemmer:

Professor dr. psychol. Anne Inger Helmen Borge, Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo

Førsteamanuensis dr. juris Kirsten Sandberg, Institutt for offentlig rett. Universitet i Oslo.

Professor dr. philos. Harald Thuen, Avdeling for samfunnsvitenskap. Høgskolen i Lillehammer.

Brite Hundvin, rådgiver i Barne- og familiedepartementet.

Forsker I, dr. philos. Kirsten Danielsen, Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) .

Elisabeth Solheim Sandberg, hovedfagstudent i historie ved Universitetet i Oslo, utvalgets sekretær.

I tillegg til disse er det konsultert en hel rekke såkalte fagpersoner, professorer, førsteamanuensis, overleger, advokater og høyskolelektorer. Altså, kun toppfolk innen vår elite. I den anledning kan det være betimelig å spørre, hvor finner vi en vanlig norsk kvinne eller mann med vanlig godt bondevett, i utvalget.? Det kunne tenkes at utredningen fikk et mer nyansert og et riktigere bilde av institusjonene. Ikke det at de avsløringer om grusomheter som er ført i pennen av utvalget, er både klargjørende og etterrettelig.

Men det som kunne vært ønskelig er at språkbruken, som er typisk akademisk, virker til tider både omstendelig og gjentakende. Essensen i denne saken er kort og godt: ”Grov misshandling av barn” og intet annet. At det var nødvendig å skrives 220 tettskrevne sider med utredning, synsing og ikke minst konklusjoner, er etter min mening direkte sløsing med ressurser. I tillegg til det, virker det betenkelig at ikke et eneste barnehjemsbarn eller ansatt, er avhørt av utvalget. Viser til mandatet Sitat:

UTVALGET SKAL IKKE OPPTA FORKLARING FRA TIDLIGERE BARN ELLER ANSATTE VED BARNEVERN SINSTITUSJONENE.

Hva betyr dette egentlig, vi kan bare spekulere. Til tross for at det dokumenteres at sannhetsgehalten i de beretninger som er kjent, ligger på hele 95 %. Kan det tenkes at barneberetningene ville bli så grussomme og avslørende for de myndigheter som hadde ansvaret, at det ikke tålte dagens lys? Jeg velger likevel å tro, under tvil, at utvalget ikke ville påføre disse barna mer traumer enn de alt har gjennomgått. Må likevel vise til kapittel 2.2 ”Utvalgets mandatfordeling.”

Sitat: VIDERE HAR MÅLET VÆRT Å BESKRIVE
TIDLIGERE INSTITUSJONSBARN EGNE
OPPLEVELSER, SAMT VURDERE I HVOR HØY GRAD
BARN OG UNGE KAN HA VÆRT UTSATT FOR
OMSORGSSVIKT OG OVERGREP (HERUNDER
SEKSUELLE OVERGREP) Sitat slutt.

Jeg overlater til leserne å trekke sine egne slutninger.!!

Mandat:

Sitat: Utvalget ble gitt flg. mandat;

1. Utvalget skal fremskaffe kunnskap om omsorgssvikt og overgrep i institusjoner for barn i perioden 1945 – 1980. Kartleggingen begrenses til plasseringer foretatt av barnevernet.
2. Formålet med kartleggingen er å skaffe en mer helhetlig oversikt og innsikt når det gjelder
 - omfang av omsorgssvikt og overgrep
 - bakgrunnen for at omsorgssvikt og overgrep kunne skje.
 - hvordan tilsynsfunksjonen ble ivaretatt,
3. Utvalget skal som grunnlag for sin kartlegging bl.a.
 - gjennomgå tidligere forskning
 - gjennomgå tidligere krav ombillighetserstatning innhente informasjon fra den nasjonale veiledningstjenesten i Barne- og familieforvaltningen (BUFA)
 - Innhente informasjon fra Stiftelsen Rettferd for taperne
 - Gjennomgå rapporten fra granskingen i Bergen kommune.

Utvalget skal selv vurdere om det er behov for å bruke andre kilder som grunnlag for innhenting av informasjon, for eksempel foreliggende informasjon fra granskingen i

Oslokommune. Utvalget skal ikke oppta forklaring fra tidligere barn eller ansatt ved barneverninstitusjonene.

4. Utvalget skal avgi en foreløpig rapport til Barne- og Familiedepartementet i løpet av april 2004 Endelig Rapport må foreligge innen utgangen av okt. 2004.
-

Redaktørens (sfm.no) anmerkning:

Sfm.no takker redaktør og journalist Per Henning Midtgaard for hans evaluering av viktige punkter i denne NOU utredningen.

Iht. stortingsmelding nr. 24 av 10. juni 2005, så skulle det offentlige ikke påberope seg foreldelse i saker gjeldende skole- og barnehjemsbarn. Dette skulle gjelde i de tilfeller der tidligere ofre valgte å gå rettens vei for å opp nå en mer rettferdig erstatning. Det har senere vist seg at bla a Bergen Kommune, påberopte seg og fortsatt påberoper seg foreldelse i en slik sak som allerede har versert for Bergen Tingrett og Gulating Lagmannsrett.

De saksøkende tapte for begge instanser, og nettopp grunnet påberopelse av foreldelse. I skrivende stund står og faller saken på en avgjørelse fra Høyesterett som nå har saken under behandling.

Stortinget har også meddelt at en billighetserstatning fra staten på inntil kr. 300.000,- skal utmåles uavhengig av hva ofre måtte få fra kommunale erstatningsordninger. Disse søknadene forberedes av Justissekretariatene via BUFDIR. (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Red.